

UDENRIGSMINISTERIET
Center for Europa og Nordamerika

EUK j.nr. 400.A.5-0-0
Den 7. februar 2013

Rådsmøde (udenrigsanliggender) den 31. januar 2013

REDEGØRELSE

1. USA

Drøftelsen demonstrerede stor enighed om prioriteterne for samarbejdet mellem EU og USA i præsident Obamas anden embedsperiode. Valget af John Kerry som ny udenrigsminister blev budt velkommen fra alle sider. De fleste medlemslande nævnte det økonomiske samarbejde som en af topprioriteterne, herunder mulige forhandlinger om en frihandelsaftale mellem EU og USA. Det andet dominerende emne var situationen i Mellemøsten, hvor det endnu ikke var klart, om de to parter reelt ville være rede til at genoptage fredsforhandlingerne og dermed åbne for et fornyet engagement af Obama II-administrationen i forhold den mellemøstlige fredsproces.

2. Sydlige naboer (Syrien, Egypten)/ opfølgning på det Arabiske Forår

En første drøftelse af en forlængelse og eventuel tilpasning af sanktionsregimet over for Syrien. Der var generel enighed om, at EU må bidrage til en snarlig politisk løsning på konflikten, men med forskellige betoning af hvordan der bedst kan lægges yderligere pres på Assad-regimet, herunder hensigtsmæssigheden af at åbne for tilgang af militært udstyr og sikkerhedsudstyr til de moderate elementer af oppositionen. Samtidig var der enighed om, at man i givet fald bør søge at undgå, at udstyr falder i de forkerte hænder. Derudover udestod stadig en afklaring af en række tekniske aspekter samt de konkrete muligheder for differentiering under det nuværende sanktionsregime. Man forventede at vende tilbage til våbenembargospørgsmålet på rådsmødet i februar.

Kort drøftelse af Egypten med bred opbakning til tålmodighed med transitionen fra EU's side. Det var for tidligt at fælde dom over processen. Der var samtidig opbakning til, at EU opfordrer både præsident Morsi og oppositionen om at indgå i dialog.

Kort diskussion af Det Arabiske Forår og EU's støtte til transitionsprocesserne blandt de sydlige nabolande. Der blev både peget på tilbageslag i reformerne og behov for, at EU var tålmodig. Samtidig måtte EU stå fast på krav om menneskerettigheder, demokrati, retsstat m.v. i dialogen med landene. Fra dansk side understregedes dels behovet for en systematisk effektvurdering af EU's støtte til transitionsprocesserne, dels behovet for øget koordination og synergi mellem EU og nationale programmer/projekter, herunder via en transformationsplatform.

Fra dansk side rejstes sagen om den dansk-bahrainske menneskerettighedsaktivist, Abdulhadi al-Khawaja, som havde fået stadfæstet sin livstidsdom tidligere på måneden.

3. Somalia og Afrikas Horn

Udenrigsministrene drøftede situationen med den nye præsident for den føderale regering i Somalia, Hassan Sheikh Mohamud, ved en arbejdsfrokost. Mødet med den nye præsident af-

spejlede EU's anerkendelse af den føderale regering og var et tegn på et styrket partnerskab mellem EU og Somalia.

Der vedtoges rådskonklusioner, der lægger op til et paradigmeskifte af EU's betydelige og bredt baserede engagement i Somalia. EU vil afholde en konference om Somalia med fokus på øget nationalt ejerskab i efteråret 2013, hvilket blev budt velkommen af Udenrigsrådet.

4. Iran

Punktet blev taget af dagsordenen

5. Mellemøsten

Mellemøsten blev ikke drøftet som selvstændigt punkt, men blev i stedet berørt i forbindelse med dagsordenspunkt 1. USA, hvortil der henvises.

6. Arktis

Drøftelsen af Kommissionen og udenrigsrepræsentantens fælles meddelelse om Arktis fra juni 2012 viste bred konsensus i EU-kredsen om 1) at EU ikke havde råd til ikke at være til stede og engageret i Arktis, 2) at øget EU-engagement forhold til Arktis krævede tilstrækkelig finansiering, 3) at øget engagement skulle ske i respekt for og i tæt dialog og partnerskab med arktiske stater og disses oprindelige folk, 4) at EU ville have stor gavn af observatørstatus i Arktisk Råd i form af øget involvering i udviklingen af regionen. Hovedparten af indlæggene fokuserede derfor også på, hvordan EU kunne maksimere sin mulighed for at opnå observatørstatus i Arktisk Råd i forbindelse med Arktisk Råds ministermøde i Kiruna den 15. maj 2013.

7. EU-Rusland

Punktet blev taget af dagsordenen.

8. Topmøderne mellem EU og de latinamerikanske og caribiske lande samt mellem EU og Brasilien

Topmøderne mellem EU og de latinamerikanske og caribiske lande samt mellem EU og Brasilien blev ikke drøftet på rådsmødet.

9. Mali

Fortsat stor opbakning fra alle EU-lande til Frankrigs militære indsats i Mali, der havde resulteret i generobringen af flere store byer i det nordlige Mali. Der blev vedtaget rådskonklusioner, der bl.a. hilser vedtagelsen af en køreplan for processen frem mod valg i den maliske nationalforsamling velkommen. Der var opbakning til det danske synspunkt om, at den militære indsats måtte ledsages af en accelereret indsats i det politiske spor, ikke mindst i forhold til at genetablere dialogen med de grupper i Nordmali, der afsværgede terrorisme som middel og anerkendte Malis grænser. Udenrigsrådet udtrykte også tilfredshed med resultatet af donor-konferencen i Addis Ababa den 29. januar vedrørende den afrikansk-ledede styrke i Mali kaldet AFISMA, hvor EU havde tilkendegivet støtte på 50 mio. EUR, og Danmark desuden bidraget med foreløbige 12 mio. kr. Derudover var der enighed om gradvist at genoptage EU bistanden til Mali i forhold til de maliske prioriteter. Der var blandt medlemslandene endvidere enighed om at fordømme de senest rapporterede menneskerettighedsovertrædelser. Endelig gentog man beslutningen om at fremskynde etableringen af en militær CSDP-mission i Mali (EUTM Mali), der vil skulle træne og rådgive Malis regeringshær. Det bemærkes, at Danmark som følge af forsvarsforbeholdet ikke deltager i EUTM Mali.

AOB (Sydkaukasus)

Der blev orienteret om et nyligt besøg af en mindre gruppe medlemsstater i Sydkaukasus med særligt fokus på konflikten mellem Armenien og Aserbajdsjan.